

Η Σάρκωση συνεχίζεται...

Ορθοδοξία / Θεολογία

Κώστας Νούσης, Θεολόγος - Φιλόλογος

Το υπερφυές μυστήριο της Σάρκωσης του Λόγου αποτελεί την αφετηρία μιας πλειάδας σαρκώσεων μέσα στην ιστορία της Εκκλησίας και του κόσμου γενικότερα. «Ο Λόγος σαρξ εγένετο» (Ιω. 1:14), δηλαδή πλήρης άνθρωπος, με νου, ψυχή λογική και σώμα. Αυτό σημαίνει σάρκα στη βιβλική γλώσσα. «Κατέβηκε» από το ύψος της Θεότητός του άφοβα (Φιλιπ. 2:6-8) και έστησε τη σκηνή του ανάμεσά μας, ως ένας από μας ακριβώς. Μοιράστηκε την ίδια φύση με τη δική μας αληθινότητα, χωρίς εξάπαντος το στοιχείο της αμαρτωλότητας (Εβρ. 4:15). Το πρόσωπο του Λόγου, του Υιού του Θεού, προσέλαβε την ημετέρα φύση και έγινε πλήρης, ολόκληρος, κανονικότατος άνθρωπος.

Και όλα αυτά από αγάπη, μόνο από αγάπη. Όχι μια συναισθηματική, επιδερμική, μια κτιστή αγάπη. Αλλά τη θεϊκή, την υπερβατική αγάπη, προκειμένου να μεταμορφώσει και τη δική μας, την ελάχιστη, τη χοϊκή, την ενστικτώδη, τη φθαρτή, τη νοθευμένη με τόσες μικρότητες και ακαθαρσίες. Και η αγάπη αυτή του Θεού σημαίνει *κένωση* και *αλληλοπεριχώρηση*. Άδειασμα δηλαδή πλήρες και ολική αποδοχή και πρόσληψη του άλλου, του πλησίον και πάσης της ετερότητάς του. Και ως φυσικόν, κάτι τέτοιο για να είναι αληθινό μετά την πτώση του ανθρώπου, πρέπει οπωσδήποτε να φέρει μέσα του το στοιχείο του πόνου. Αγάπη έμπονη, πονεμένη, ματωμένη, ενυπόστατη, ουσιαστική. Και ο πόνος, το «στένεμα» του Θεού άρχισε μέσα στα σπλάγχνα της Παναγίας εννιά ολόκληρους μήνες και συνεχίστηκε σε όλη του τη ζωή, άχρι ατιμωτικού σταυρικού θανάτου. Σήμερα βλέπουμε τη φάση της έμπονης αυτής αγάπης μέσα στο βρωμερό και υγρό σπήλαιο της Βηθλεέμ. Και η εργώδης σάρκωση του Λόγου συνεχίζεται στη φυγή στην Αίγυπτο και σε ό,τι άλλο γνωρίζουμε από τις ιερές Γραφές.

Η Σάρκωση έφερε την Ανάσταση και την Ανάληψη, δηλαδή τη Θέωση του

ανθρώπου και της φύσης του σε βαθμό απερινόητο. Πάνω από τις αγγελικές δυνάμεις. Ο Χριστός έγινε άνθρωπος, όχι άγγελος. Πόσο άραγε μας «ζηλεύουν» πλέον τα αγαθότατα και αγιότατα αυτά πνεύματα! Και φυσικά το μυστήριο της Σαρκώσεως του Θεού Λόγου συνεχίζεται στις καρδιές των ανθρώπων. Εκεί τελεσιουργείται αφανώς και μυστηριακώς η γέννηση του Χριστού εν Πνεύματι μέσα σε κάθε ξεχωριστή ανθρώπινη υπόσταση. Εκ Πνεύματος Αγίου και Παρθένου Μαρίας στον Ευαγγελισμό. Εν Πνεύματι και σε μας, όπως επιμένει ιδιαίτερα εν προκειμένω ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος. Τω Πνεύματι τω Αγίω σαρκώνεται σε κάθε Ευχαριστία ο Χριστός υπό τους τύπους του άρτου και του οίνου. Και μέσα από το μυστήριο της ευχαριστιακής αυτής θεοκοινωνίας κυοφορείται σιγά σιγά μέσα μας ο Κύριος, μέχρι που να γεννηθεί εν ημίν και να ξαναγεννηθούμε εμείς οι χοϊκοί πνευματικά, άνωθεν, όπως μας βεβαίωσε ο ίδιος ο Χριστός ότι είναι εφικτό (Ιω. 3:3-8).

Ο Χριστός αγαπάει να σαρκώνεται συνέχεια μέσα μας, στην Εκκλησία του, στην κτίση ολάκερη. Να προσλαμβάνει ευχαριστιακά την ιστορία μας, τους ποικίλους πολιτισμούς μας, τις συνήθειές μας, τις αδυναμίες και αγωνίες μας, τις αμαρτίες και τις αστοχίες μας, και φυσικά όλα τούτα να τα μεταμορφώνει και να τα αγιάζει. Πού ιερουργείται αυτό το μυστήριο; Μέσα στον χώρο της Εκκλησίας του, του Σώματός του δηλαδή. Έτσι βλέπουμε ιστορικά να προσλαμβάνεται η φιλοσοφική ορολογία και μεθοδολογία από τους μεγάλους Πατέρες και να μεταμορφώνεται σε θεολογία. Να γίνεται η κτιστή γλώσσα λειτουργική και θεολογική. Να ζυμώνεται η τέχνη, η ποίηση, η ζωγραφική, η μουσική, με την άκτιστη Χάρη του Θεού και να γεννιέται ο υπερθαύμαστος ελληνοχριστιανικός (βυζαντινός) πολιτισμός, που μάλλον αποδεικνύεται αξεπέραστος σε ιστορικό επίπεδο.

Το πιο σημαντικό, ωστόσο, παραμένει η σάρκωση του Θεού στις ψυχές και στα σώματά μας, η χριστοποίηση, η ενχρίστωση, η θεοποίησή μας. Και μαζί με μας η αφθαρτοποίηση του σύμπαντος κόσμου, η προέκταση της Σάρκωσης του Θεού σε όλα τα επίπεδα του κτιστού είναι. Σύμφωνα με κάποιους Πατέρες (Μ. Αθανάσιο. Μάξιμο Ομολογητή) η Σάρκωση του Λόγου είναι ανεξάρτητη από την πτώση του Αδάμ. Γιατί άραγε ο Θεός να ήθελε τόσο πολύ αυτόν τον τρόπο σωτηρίας των κτιστών όντων; Είμαστε φυσικά πολύ μικροί να εισέλθουμε στη σκέψη του Θεού, ωστόσο μπορούμε να αποτολμήσουμε κάποιες προσεγγίσεις: διότι ήταν η πιο αγαπητική, οπότε και η πιο θεοπρεπής επιλογή. Πρόκειται για τον τρόπο ύπαρξης του Θεού της αγάπης (Α΄ Ιω. 4:16): κένωση, αλληλοπεριχώρηση, ζωή μέσα στον (και από) τον άλλο, είτε αυτός είναι άκτιστο είτε κτιστό πρόσωπο.

Η κλήση της σάρκωσης απευθύνεται και σε μας. Για να γίνουμε θεοί, πρέπει αναπόφευκτα να προσλάβουμε τον τρόπο αυτόν του Θεού. Να σαρκώσουμε μέσα

μας τον Χριστό, προκειμένου να φιλοξενήσουμε την Αγία Τριάδα (Ιω. 14:23). Και στη συνέχεια – μάλλον αυτά πάνε ταυτόχρονα ή πιότερο προηγείται η αγάπη στον αδερφό – να «αλληλοσαρκωθούμε» ο ένας στην καρδιά, στο πνεύμα, στην ψυχή, στον νου του πλησίον, του αδελφού, μάλλον όλων των αδελφών. Και αν αυτοί είναι εχθροί (Ματθ. 5:44), ακόμη και αυτούς πρέπει να τους σαρκώσουμε εν ημίν, όπως φαίνεται καθαρά στην επακόλουθη σύνδεση της αγάπης αυτής με την υιοθεσία μας από τον Θεό (Ματθ. 5:45). Μονομερώς έστω, αλλά αυτός είναι ο τρόπος του Θεού, ο οντολογικός μονόδρομος της σωτηρίας μέσα στην Εκκλησία του Χριστού, του σαρκωθέντος Θεού και Σωτήρα μας.

<http://bit.ly/2i64qE4>